

Notat:

Til: Elisabeth Enger/JD/JDIR

Fra: Juridisk seksjon

Telefonnr:

Dato: 16.9.2010

Saksref: 10/05141

Kopi til:

Notat om forholdet mellom Jernbaneverkets og den enkelte medarbeiders ansvar

Ved vurderingen av forholdet mellom Jernbaneverkets og den enkeltes ansvar er det klare utgangspunktet at det er Jernbaneverket som organisasjon og arbeidsgiver som har det overordnede ansvaret for sikkerheten - dette gjelder for alle forhold knyttet til vår virksomhet. Det er JBV som har ansvar for å utarbeide regler og rutiner som gjør at virksomheten vår er sikker, og ikke leder til fare for skadesituasjoner. Det er også JBV som har ansvaret for at alle er tilstrekkelig opplært i vår sikkerhetstenkning, og de spesielle krav som stilles til den enkelte medarbeider i hans eller hennes jobbsituasjon. JBV skal etter arbeidsmiljølovens regler legge til rette for at den enkelte har en fullt forsvarlig arbeidssituasjon, og i det ligger det at JBV som organisasjon må påse at alle våre ansattes arbeidssituasjon er slik at vi kan utføre våre oppgaver sikkerhetsmessig forsvarlig. Som arbeidsgiver er JBV opptatt av at alle ansatte skal ha et stadig fokus på sikkerhet, og Veritasrapporten om sikkerhet som ble lagt frem nylig forteller oss at selv om vi kan bli bedre, er vi på riktig kurs i sikkerhetsarbeidet.

Alle ansatte i JBV bidrar til å oppfylle vårt samfunnsoppdrag som er å tilby en sikker og effektiv jernbaneinfrastruktur. Hensynet til sikkerhet skal alltid ha første prioritet og ligge til grunn for all vår virksomhet. Derfor er det satt opp følgende hovedpunkter i dokumentet "Styring og ledelse i Jernbaneverket" som gjelder for alle ansatte:

- Vi setter sikkerheten i høysetet
- Vi forstår og vurderer risiko
- Vi har nulltoleranse mot brudd på sikkerhetsregler.

Noen av våre ansatte håndterer risiko på en mer direkte måte enn andre, særlig de som arbeider innenfor den operative trafikkavviklingen. Disse ansatte utfører en helt avgjørende jobb for JBV og bidrar direkte til å tilby samfunnet en sikker og effektiv jernbane. Å arbeide innenfor den operative trafikkavviklingen betyr at man er gitt en særlig tillit, og det er et ansvarsfullt arbeide.

Etter Sjursøyaulykken har enkelte spurt seg om det er slik at man kan få et personlig ansvar selv om man har fulgt alle reglene til punkt og prikke. Svaret på dette er at det kan man som den store hovedregel ikke. Når det tas et lite forbehold her er det fordi det gjelder noen regler i samfunnet ved siden av JBV's regler, og er regler som er felles for alle og til alle tider. De reglene det siktes til her er de vanlige erstatningsreglene som sier at alle er

ansvarlige for sine handlinger, samt straffelovens regler som også gjelder for alle. Det er altså ikke innført noe nytt nå, og det gjelder heller ikke noen strengere regler for JBV's ansatte enn andre i samfunnet.

Noen ganger kan aktsomhetsreglene tilsi at man må gjøre noe mer enn det som står «i boka». Et eksempel kan være der vi oppdager en farlig situasjon, for eksempel der vi ser noen krysse sporet eller på en annen måte skaper en risiko. Da er vi nødt til å gripe inn selv om det ligger utenfor våre arbeidsoppgaver og rutiner. Forsømmer man seg i slike situasjoner kan det resultere i et personlig ansvar, men man vil aldri kunne pålegges et ansvar for situasjoner man ikke kunne forutse eller gjøre noe med. Denne aktsomhetsplikten er altså ikke noe annet enn det fokus på sikkerhet, og den årvåkenhet, som vi alltid skal ha som ansatte i JBV. Ansatte i JBV kan derfor føle seg trygge på at de ikke kan bli ansvarlige dersom de gjør jobben sin på en forsvarlig måte, og i henhold til vårt regelverk.

Med vennlig hilsen

Emil Hamre
seniorrådgiver